

Danssen

tot het plafond

Op gewone dagen is de inkom van de Nieuwe Stadsfeestzaal in Mechelen een deprimerend kader, maar vandaag waan ik me een toeschouwer op de Croisette in Cannes. Dames defileren in feesttooi, ze zijn vanmorgen collectief naar de kapper geweest voor een verse permanent of kleurspoeling. Onder hun chique mantels openbaren zich gouden broches en kettingen met echte parels. De heren laten zich evenmin onbetuigd. Lang geleden dat ik nog zo'n collectie daspelden en manchettenknopen bij elkaar heb gezien. Het baltsgedrag heeft zo zijn reden. Het is de eerste donderdag van de maand, de vaste afspraak voor Balcazar. Het dansevenement lokt gemiddeld 350 gepensioneerden naar de stadsfeestzaal. Ambiance verzekerd.

Ook Henriette De Laet uit Hofstade heeft zich een gebeiteld kapsel laten aanmeten, iets tussen Paola en Fabiola in. Ze heeft een tafeltje gevonden halverwege de reusachtige zaal, onder een van de tientallen verlichtingsbollen die als een tros uit het plafond neerdalen. Met haar 79 is ze de oudste van een gezelschap waarin zich ook een snotneus van 55 bevindt. Brugg gepensioneerd of hoogbejaard, ze

De Sint-Romboutstoren kwam er niet aan te pas in *Monumentenstrijd*. Maar als er een wedstrijd voor meest gehate gebouwen bestond dan had Mechelen geen concurrentie. De gigantische Euroshopping met zijn Nieuwe Stadsfeestzaal is een doorn in het publieke oog. Plannen voor de afbraak van de hardnekkige stadskanker worden op algemeen applaus onthaald, behalve bij de gepensioneerden van Balcazar. Waar moeten ze straks slouwen en shaken als de stadsfeestzaal tegen de grond gaat?

DOOR ERIK RASPOET / FOTO'S STEPHAN VANFLETEREN

hoogtepunt van de maand, de enige keer dat ze onder de mensen komen. Als het van de senioren afhangt, wordt Balcazar een wekelijkse happening. Sommigen staan al om 12 uur in de rij, terwijl de deuren pas een uur later opengaan. Nergens voor nodig, er is plaats genoeg. Maar gepensioneerden zijn gewoontedieren, ze zijn bang dat iemand anders hun plekje dicht bij de dans-

oproep. Severs was de vedette die van de aanwezigen eiste dat ze netjes op hun stoel bleven zitten om naar zijn liedkunst te luisteren. "Zo werkt het niet", corrigeert Scohy zijn vroegere mentor. "Het moet swingen."

En swingen doet het. Vanaf de eerste noot stroomt de dansvloer vol. 'Tulpen uit Amsterdam', die mogen uiteraard niet ontbreken. Vingers strengelen zich ineens, armen worden teder over schouders gelegd. De blik van sommige dansers, alsof ze de openingsdans van hun huwelijk herbelevden. Zo'n romantische flashback is niet iedereen gegund. De helft van de dansparen is homogeën samengesteld. Weduwen onder elkaar, er is een groot tekort aan mannen. Het Scohytrio voert het tempo op met een niet onverdienstelijk 'Hound Dog'. Er wordt vervaarlijk geschakel. Ik zal me blijven verbazen, over de souplesse en het uithoudingsvermogen van de grijze panter. Mooi om te zien is het, de gretigheid waarmee ze zich, na het herkennen van een favoriete tune, in het gewoel storten.

Jeanine Somers (70) en haar man Jules Van der Auwera (74), twee rasechte Mechelaars, bekijken het nog even van de zijlijn. Straks, als de Duvel en de spa rood op zijn, zullen ze zich smijten. "Zie je die witte kop daar?", vraagt Jeanine. "Hij moet al bijna tachtig zijn, maar hij mist geen enkele dans. Geloof me, morgen kan hij de trap niet meer af. Als

we hem zaterdag op de markt tegenkomen, klaagt hij steen en been. Overal pijn. Maar als Balcazar eraan komt, heeft hij nergens last van. Zo zijn er wel meer in Mechelen."

Zelf missen ze geen enkele aflevering. Vandaag stonden ze zoals gewoonlijk drie kwartier op voorhand in de rij. Geen wonder dat de precare huisvesting van Balcazar hen ter harte gaat. Het scheelt niet veel of ze gaan de antipolitieke toer op. Een schande toch dat een stad als Mechelen geen fatsoenlijke feestzaal meer heeft. Maar ja, al het geld steekt in ondergrondse parkings en in brouwerij Lamot die tot congressentrum werd omgebouwd. Natuurlijk, zegt Jeanine wat bitter, congressgangers brengen meer op dan gepensioneerden. Net op tijd maakt Tom Jones een eind aan het gepeker. Jeanine leegt haar glas en pakt Jules bij de hand. Deze dans wil ze niet missen.

Harry Clue (85) en Bert Nichols (81) hebben helemaal achteraan postgevat. Zonde, want er is vooraan een grote vraag naar

weduwnaars. "Ik heb in Engeland nooit leren dansen", voert Bert als excuus aan. "Toen ik pas weduwnaar was, waren er een stuk of vier vrouwen die me weleens vroegen. Na een poosje heb ik ze niet meer gezien. Te vaak op hun tenen getrapt, denk ik" Harry's abstinentie heeft een andere oorzaak. Ooit was hij een fervente danser, maar lijf en leden willen niet meer mee. Krom en beverig van de jicht als hij is, blijft hij een trotse verschijning met zijn oer-Britse blazer en Aston Martin. Nee, Harry en Bert waren in de oorlog geen wapenbroeders. De ene heeft als luchtafweerschutter in Algerije en Italië gevochten, de andere is met de infanterie in Normandië geland. Pas na de oorlog kruisten hun wegen, in Mechelen, waar ze allebei aan een meisje bleven plakken. En nu zitten de twee veteranen achter een bier van hoge gisting, genoegzaam kijkend naar het swingende volkje dat ze 65 jaar geleden hebben bevrijd. Harry is in de wolken over Balcazar. "Twee jaar geleden heb ik mijn zus uit Northampton meegenomen", vertelt hij in feilloos Mechels. "Ze heeft haar ogen uitgekeken. In Engeland dansen de gepensioneerden niet, daar spelen ze bingo."

Zou René Scohy het beseffen? Op het podium waar hij met zijn trio boordkartonnen schlagers debiteert, hebben ooit de Dire Straits een dijk van een concert gegeven. Voor dat soort anekdotes kan men achter de bar bij Carlo en Kris terecht, de vliegende keepers van de stedelijke feestzalen. Behalve concertzaal was dit het toneel voor legendarische studentenfeiven. Carlo heeft ooit een doop stilgelegd toen een dronken schachtenemmer met een draaiende slijpschijf kwam aandraven. Kris wil niet onderdoen voor zijn collega. Die keer dat ze Vee aan de edele delen van de mannelijke eerstejaars hebben gesmeerd, dat was anders ook niet mis.

Als Carlo over de Nieuwe Stadsfeestzaal begint, hoor ik een mengeling van nostalgie en verbittering. Hoe ze deze prachtige infrastructuur hebben laten verloederen, hij kan er zich nog altijd over opwinden. Zijn toewijding was beslist een beter doel waard. Ooit heeft hij in zijn dooie eentje de hele stadsfeestzaal geschilderd. Jarenlang heeft hij met een pot vloeibare teer in de hand daken geïnspecteerd op zoek naar lekken. "Maar ik heb het allang opgegeven", zegt hij. "Met goede wil alleen kun je het verval niet stoppen. Ze hebben hier in tien jaar geen frank geïnvesteerd. Waarom er nog geld aan verspillen, was de redenering, het wordt toch afgebroken. Maar kijk, we staan hier nog altijd te dansen."

Het was in 2000 een verkiezingsbelofte van de aanstaande burgemeester Bart Somers. Voor 2006 zou de grootste stadskanker van Mechelen tegen de grond gaan. Euroshopping heet de site, waarvan de Nieuwe Stadsfeestzaal slechts een onderdeel vormt. In feite betreft het een compleet stratenblok, met een parkeertoren, een shoppingcenter met honderd winkels, horecazaken, kantoren en woningen, dat alles gelegen op een steenworp van het stadhuis. Al in de jaren tachtig werd er over slopen gesproken. Maar het betonnen complex met de failliete winkelgalerij en de zielogende feestzaal bleek een kat met negen levens. Alle pogingen tot onteigening strandden in overloze centendiscussies en juridisch gehakketak. Niemand zal ontkennen dat het een complex dossier is. Winkels, panden en parkeerplaatsen zitten over meer dan 200 eigenaars verspreid. Somers heeft zijn belofte dan ook niet kunnen waarmaken. De Euroshopping werpt nog altijd zijn sinistere schaduw over het historische centrum, een lucht van verrotting

Jef Van Dun, vzw Mechelse Feesten: Sommige senioren staan al een uur voor aanvang aan te schuiven. Zo aandoenlijk, net een bende pubers op weg naar een fuif

komen allemaal met hetzelfde doel. "Om te dansen", zegt Henriette. "Ge zult nog verschieten van die ouwe mensen. Een walske, een rock'n-roll, een twist, wij draaien er ons hand niet voor om, zolang het maar geen moderne rommel is."

De schittering van de medusaluster kan het niet verdoezelen: de Nieuwe Stadsfeestzaal is tot op de draad versleten. Het parket kruipt omhoog van het vocht, her en der staan emmers klaar om insijpend water op te vangen, hele stukken van de zaal zijn afgesloten wegens gevaar voor neerstortende plafondtegels. "Er is minder volk dan anders", stelt Henriette vast. "Sommige mensen durven geen kaartje meer te kopen, ze zijn bang dat de boel gaat instorten. Lach er maar niet mee, het is nauwelijks overdreven. Van de brandweer mag hier niemand meer binnen, alleen voor Balcazar maken ze een uitzondering."

Aan vijf verschillende tafels zal ik deze bak horen, telkens gevolgd door een bulderend lachsalvo. Waarom alleen nog gepensioneerden in de Nieuwe Stadsfeestzaal worden toegelaten? Om te bezuinigen, natuurlijk. Als straks het plafond echt naar beneden komt, hoeven ze al die pensioenen niet meer te betalen. Ook Jef Van Dun van de vzw Mechelse Feesten kan erom lachen, zij het ietwat groen. De organisator van Balcazar zit met een probleem: het dansevenement moet zo snel mogelijk weg uit de verloederde stadsfeestzaal, die volgens plan na de zomer wordt gesloopt. Waarheen, is de vraag die ook de fuifbeesten bezighoudt. De schaarse alternatieven vertonen gebreken zoals te klein, onaantrekkelijke ligging of geen adequaat sanitair. Dan maar stoppen na dertien jaar?

"Dat is geen optie", zegt Van Dun. "Balcazar is een begrip en niet alleen in Mechelen. Zelfs uit Heist-op-den-Berg en Kapelle-op-den-Bos komen ze hier dansen. Voor heel wat gepensioneerden is dit het

vloer zou inpikken. Ach, het is aandoenlijk, net een bende pubers op weg naar een fuif."

Half twee, spitsuur aan de koffietafel. Mensen die de oorlog hebben meegemaakt moet je het niet vertellen. Sla nooit een stuk taart af, zeker niet als het in de entreeprijs is inbegrepen. Een extra dosis calorieën zal trouwens van pas komen als straks het orkest zijn duivels ontbindt. René Scohy heet de stormbestendig geföhnde zanger die ooit gitarist was bij Paul Severs, een naam die hier gemengde gevoelens

De ondergrondse parking van de Euroshopping is een donkere, half ondergelopen krocht die een geheim verbergt. Welke autoverzamelaar haalt het in zijn hoofd hier Cadillac te stallen?